SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BYCZYNY

ZA 2018 ROK

sprawozdanie sporządziła Arletta Janczak
Dyrektor OPS w Byczyna

SPIS TREŚCI

I. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej.....3
II. Struktura organizacyjna OPS Byczyna.....4
III. Wydatki OPS – wykonanie za 2018 r.....6
IV. Realizacja zadań własnych i zleconych OPS Byczyna w roku 2018.....8
1. Pomoc społeczna – zadania własne gminy.....8
13 2. Świadczenia rodzinne.....10
3. Fundusz alimentacyjny.....13
4. Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne.....14
5. Świadczenie wychowawcze 500+ 16
6. Zespół Interdyscyplinarny.....17
7. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....18
8. Karta Dużej Rodziny i Opolska Karta Rodziny.....20
9. Praca socjalna OPS Byczyna.....22
V. Projekt unijny" Nowe horyzonty w pomocy społecznej w gminie Byczyna".....24

1. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Głównym zadaniem OPS jest POMOC SPOŁECZNA czyli umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości, zasoby i uprawnienia.
Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zgodnie z zasadami ogólnymi, którymi są:

WSPARCIE RODZINY W PRAWIDŁOWYM FUNKCJONOWANIU.
Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie to powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

USAMODZIELNIANIE RODZINY.
Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala jej zwiększyć szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na nabywanie nowych umiejętności. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU.
Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup ryzyka.

ZASADA POMOCNICZOŚCI.
Społeczność nie może ingerować w sprawy, z którymi poszczególne jednostki są w stanie poradzić sobie same, a jedynie tam gdzie ta pomoc jest niezbędna. Nie można zastępować, wyręczać działań poszczególnych osób i rodzin. Pomoc instytucjonalna występuje w sytuacji, jeśli osoba, jej otoczenie, rodzina ,środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Należy pamiętać, że pomoc ma polegać na wspieraniu, a nie na wyręczaniu w realizacji zadań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie oprócz zadań pomocy społecznej realizuje inne zadania określane przepisami:

1) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm)
2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.)
3) ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. , poz. 1530 z późn zm..)
4) ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm .)
5) ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018r. poz. 1260 z późn. zm)
6) ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn.zm)
7) ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz.

2220 z późn. zm.)
8) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018r. poz. 554 z późn zm.)
9) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 z późn. zm.)
10) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tekst jednolity (Dz. U. z 2015r. poz. 1390)
11) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn zm)
12) ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn zm)
13) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.)
14) ustawy z dnia 21 czerwca 2001r o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 180 z późn zm)
15) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755 z późn zm)
16) ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r. poz. 2092 z późn, zm.)
17) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U z 2018 poz.2134 z późn. zm.)
18) ustawa z dnia 04 listopada 2017 o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz.U. 2016 poz. 1860 z późn zm)
19) innych aktów prawnych dotyczących jego działalności;

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Od 1.06.2018 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej nastąpiła zmiana organizacyjna Ośrodka zgodnie z założeniami projektu pn. „Nowe horyzonty w pomocy społecznej w gminie Byczyna”. Wewnętrzną strukturę organizacyjną Ośrodka tworzą następujące komórki organizacyjne: działy, zespoły, stanowiska oraz samodzielne stanowiska pracy.

Strukturę organizacyjną Ośrodka tworzą następujące podstawowe komórki organizacyjne:

1) Dział Pomocy Społecznej,
a) Stanowisko ds. pierwszego kontaktu,
b) Zespół ds. pracy socjalnej,
c) Zespół ds. usług,
d) Stanowisko ds. świadczeń przyznawanych decyzją,
2) Dział Świadczeń i Spraw Organizacyjnych,
3) Samodzielne Stanowisko – Główna Księgowa.

Pracownicy wszystkich komórek organizacyjnych Ośrodka podlegają bezpośrednio Dyrektorowi, który jednoosobowo kieruje Ośrodkiem. W dniach nieobecności Dyrektora zastępuje osoba zastępująca (inspektor działu świadczeń) na podstawie udzielonych pełnomocnictw. W roku 2018 stan zatrudnienia w OPS Byczyna na dzień 31.12.2018 r. wynosił ogółem 18 osób (17,00 etatów).

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2018r.

Dyrektor	1 etat
Główna księgowa	1 etat
Pracownik socjalny	6 etatów

Inspektor do spraw św. rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	2 etaty
Inspektor ds. kadr i płac, dodatków mieszkaniowych	1 etat
Sprzątaczka	1/2 etatu
Asystent rodziny	1 etat
Opiekunka domowa	3,5 etaty
Pracownik gospodarczy	1 etat

Od stycznia 2019 roku stan zatrudnienia wynosi 16 osób (15 etatów).

SCHEMAT ORGANIZACYJNY
Ośrodka Pomocy Społecznej wByczynie

Godziny otwarcia

Poniedziałek: 7:30-16:00
Wtorek, środa, czwartek: 7:30-15:30
Piątek: 7:30-15:00

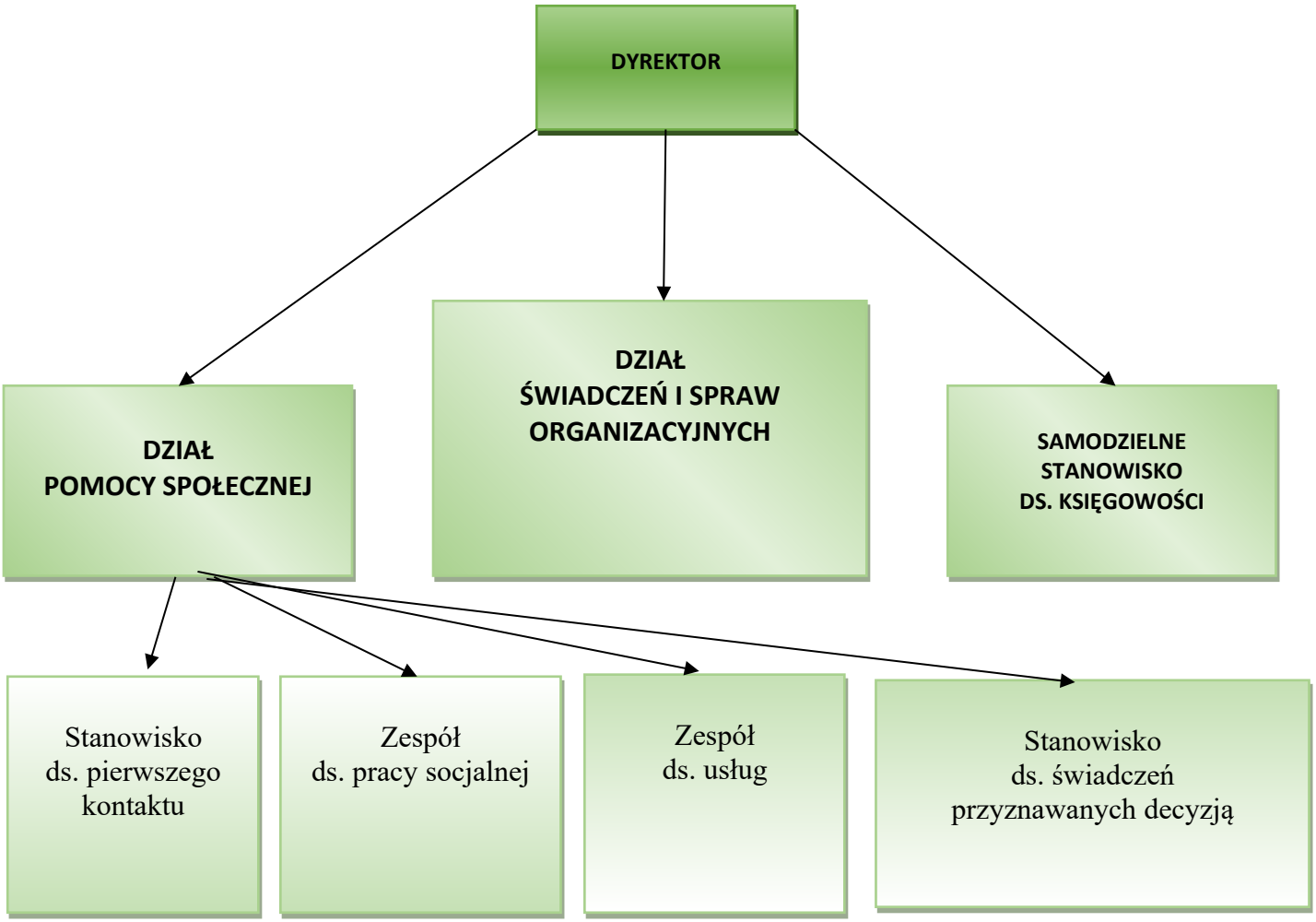

III. WYDATKI OPS – WYKONANIE ZA 2018

W okresie sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania zlecone i własne, w ramach których udzielana była pomoc pieniężna, rzeczowa, usługowa i praca socjalna. W ramach działalności statutowej finansowane były koszty zatrudnienia pracowników i wydatki rzeczowe Ośrodka Pomocy Społecznej. Od miesiąca marca 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt pn." Nowe horyzonty pomocy społecznej w Gminie Byczyna „finansowany ze środków europejskich i ze środków dotacji celowej.

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Byczynie na rok 2018 roku wyniósł **12 466 979,38 zł** i pod względem źródeł finansowania przedstawiał się następująco:
Plan:

Zadania własne gminy	**1 679 330,00 zł**
Zadania zlecone	**9 828 293,60 zł**
Zadania własne dotowane prze Wojewodę	**747 185,92 zł**
Zadania z Europejskiego Funduszu Społecznego	**212 169,86 zł**

Wykonanie budżetu w 2018r. wyniosło **97,91%** co stanowiło kwotę **12 206 821,91zł**

Budżet został wydatkowany w następujący sposób:
Wydatki:

Wydatki własne gminy	**1 444 993,32 zł**	tj. 86,05%
Wydatki z zadań zleconych	**9 811 980,66 zł**	tj. 99,83%
Wydatki z dotacji celowej Wojewody	**737 678,07 zł**	tj. 98,73 %
Zadania z Europejskiego Funduszu Społecznego	**212 169,86 zł**	tj.100,00%

Plan i wykonanie wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie odrębnymi ustawami na 31.12.2018 r

dział	**Rozdział**	**§**	**Nazwa**	**wykonanie**	**%**
851			**Ochrona zdrowia**	**770,00**	**100**
	85195		Pozostała działalność	770,00	100
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	770,00	100,0
852			**Pomoc społeczna**	**276 045,56**	**95,27**
	85213		Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	30 258,54	97,07
		4130	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	30 258,54	97,07
	85215		Dodatki mieszkaniowe	6 787,02	98,72
		3110	Świadczenia społeczne	6653,94	98,07
		4300	Zakup usług pozostałych	133,08	98,72
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	1200,00	100
		3110	Świadczenia społeczne	1200,00	100
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	237 800,00	94,88
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	15 560,00	85,31
		4300	Zakup usług pozostałych	222 240,00	95,63
855			**Rodzina**	**9 535 165,10**	**99,97**
	85501		Świadczenie wychowawcze	5 601 489,74	99,99
		3110	Świadczenia społeczne	5 517 468,10	99,99

		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	49 640,00	99,88
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 264,00	100,0
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	9 110,06	99,28
		4120	Składki na Fundusz Pracy	857,20	83,22
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 202,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	16 997,96	99,87
		4360	Opłaty z tyt zakupu usł tel kom	291,51	99,83
		4700	Szkolenia pracowników	658,90	99,83
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3 614 541,73	100
		3110	Świadczenia społeczne	3 320 015,87	100
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	56 165,00	100
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 181,71	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	210 452,29	100
		4120	Składki na Fundusz Pracy	2 179,96	96,16
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 143,58	99,92
		4300	Zakup usług pozostałych	14 632,00	100
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 371,32	100
		4700	Szkolenia pracowników	400,00	100
	85503		Karta Dużej Rodziny	172,55	63,53
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	172,55	63,53
	85504		Wspieranie rodziny „DOBRY START”	318 961,08	99,46
			OGÓŁEM	**9 811 980,66**	**99,83**

IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH I ZLECONYCH OPS BYCZYNA W ROKU 2018

1. Pomoc społeczna

Na podstawie Ustawy o pomocy społecznej, świadczeń z pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało w 2018r. osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekraczał:
- dla osoby samotnie gospodarującej **701,00 zł,**
- dla gospodarstw domowych (rodzin) **528,00 zł** na osobę w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w akapicie pierwszym;

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji. Udzielone świadczenia mają charakter obowiązkowy albo fakultatywny. Okres na jaki się przyznaje świadczenie (np. zasiłek okresowy) zależy od okoliczności sprawy.

Do najważniejszych zadań własnych gminy należy udzielanie świadczeń w postaci:

Zasiłki stałe przyznawane są dla osób posiadających orzeczony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności oraz dla osób w wieku emerytalnym a nie mających do świadczeń emerytalno-rentowych z ZUS lub KRUS
Świadczenie to finansowane jest z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej w wysokości 100%.
Kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż 645,00 zł i niższa niż 30,00 zł
W 2018 roku tą formą pomocy było objętych **43** świadczeniobiorców, a kwota wypłaconych zasiłków stałych wyniosła **220.886,36 zł**.

Posiłek:
Tej formy pomocy udzielano w 2018r. w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Kryterium dochodowym tej formy pomocy jest dochód netto nie większy niż 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie w 2018 roku zapewnił posiłek **221 osobom.** Koszt sfinansowania t**o 129.740,40 zł**.
Z zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych ustalanych w drodze indywidualnych potrzeb osób lub rodzin rozeznanych na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego skorzystało **87 osoby** na wartość **62.060,00zł**
Udział środków własnych stanowić ma nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji

Zasiłki okresowe - dotacja celowa na realizacje zadań bieżących z zakresu administracji rządowej otrzymanej od Wojewody. Zasiłek okresowy przyznawany jest na podstawie art.38 ustawy o pomocy społecznej i przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą, ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia

uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Zasiłek okresowy ustalany jest w przypadku osoby samotnie gospodarującej- do wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, a w przypadku rodziny do wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. O okresie na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy decyduje Dyrektor OPS na podstawie okoliczności sprawy. W 2018 roku zasiłek okresowy otrzymały **118 osoby** na łączną kwotę **214.347,38 zł**

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:
Ośrodek zatrudnia 4 opiekunów domowych (3,5 etatów). Świadczą oni odpłatne usługi opiekuńcze na terenie gminy. Z usług opiekunów skorzystało **30 osób, średnio po 1-2 h dziennie, bądź w tygodniu.** Ilość przyznanych godzin usług opiekuńczych jest ograniczona ze względu na ilość godzin jakie mogą przepracować opiekunowie (3,5 etatu = 125h tygodniowo po odliczeniu 1 h przerwy). Koszt 1h za usługę klient średnio płaci od 1,5zł do 3,00 zł za godzinę. Koszt za 2018 roku **133.149,81 zł.**
Zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakres czynności oraz szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Rady Miejskiej z 2015 roku. Do głównych zadań opiekunów domowych jest pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osób starszych i chorych, pomoc w ubraniu się, ugotowaniu bądź przyniesieniu obiadu, zrobienie zakupów, podaniu leków, załatwianiu wizyt lekarskich, rozpalaniu w piecu, przebraniu pościeli itp.
W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych Ośrodek Pomocy Społecznej wydał decyzje przyznające takie specjalistyczne usługi opiekuńcze dla **26 osób** z zaburzeniami psychicznymi.
Kwota sfinansowania tych usług specjalistycznych za cały rok 2018 wyniosła **238.280,00 zł.**
Świadczenia realizują 3 podmioty wybrane zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych w trybie zapytania cenowego. Koszt jednej godziny usług świadczonej przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem wyniósł odpowiednio 40,00 zł za godzinę usługi logopedycznej i 80,00 zł za godzinę usług rehabilitacyjnej. Rodzice ponoszą częściową odpłatność za te usługi. Wpływy za te usługi w 95% stanowią dochód budżetu państwa i w 5% stanowią dochód gminy.

Zasiłki celowe i w naturze:
W 2018 roku udzielono świadczeń na łączną kwotę **62.060,00** zł dla **87 osób**. Najczęstszym powodem wnioskowania o pomoc była niemożność zakupienia opału, leków, odzieży, żywności w ramach posiadanych przez rodzinę środków finansowych.
Pomoc udzielana z powodu bezdomności. Z powodu bezdomności udzielono pomocy **3 osobom**, z których dwie przebywały poza terenem gminy. Koszt utrzymania **14.407,00 zł.**

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej. niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej – to zadanie również realizowane i płacone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie

Ochrona zdrowia - zadania zlecone
W ramach tego zadania OPS wydaje decyzje administracyjne dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, zgodnie z art.7 ust.4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej obejmując na 90 dni ubezpieczeniem. Sfinansowano koszty wydania **6** decyzji administracyjnych.

Domy pomocy społecznej
Zadanie realizowane jest ze środków własnych gminy z przeznaczeniem na pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej osób samotnych, wymagających całodobowej opieki z

powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. W ramach tego zadania OPS wydaje decyzje skierowującą do DPS, gromadzi cała dokumentację, pomaga w znalezieniu placówki zgodnej ze stanem zdrowia, monitoruje przez cały okres pobytu w placówce sytuację dochodową, bytową podopiecznego. W 2018 roku opłacono pobyt za **17 osób,** a koszt utrzymania wyniósł **329.560,94 zł.**

Pozostała działalność

Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie organizuje i wydaje żywność dla podopiecznych z banku żywności w Luboszycach. Działania te dotyczą realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020/ FEAD/ podprogram 2017 z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Żywność przywożona jest co miesiąc i przydzielana wg kryterium dochodowego. Żywność wydawana jest w magazynie ZEC. Do tej pory z tej formy pomocy skorzystało **620 osób,** dla których wydał **34 966 kg** żywności na łączną kwotę **147 914,33 zł.**

2. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1952 z późn. zm.) w myśl, której realizowane są:

1) zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego
2) świadczenia opiekuńcze

Wydatki na zasiłki rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa za rok 2018 wyniosły **3.320.015,87 zł**.

Zasiłki rodzinne.

Zasiłek przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny na osobę nie przekracza kwoty 674,00 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

1) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
2) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
3) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłki rodzinne zostały wypłacone na łączną kwotę **969.723,00 zł.**

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

1) dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje jednorazowo, w wysokości 1.000,00 zł – w 2018 r. wypłacono łącznie dodatków na kwotę **28.894,75 zł**,
2) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie – w 2018 r. dodatki te zostały wypłacone w kwocie **6.7930,00 zł,**
3) dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka przysługuje w wysokości 185,00 zł miesięcznie na dziecko do 31 października 2016 r., a od 1 listopada 2016 r. 193,00 zł, nie więcej jednak niż 370,00 zł na wszystkie dzieci do 31 października 2016 r., a od 1 listopada 2016 r. 386,00 zł – kwota jaka została wypłacona w 2018 r. wynosi **54.819,60 zł,**
4) dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje w wysokości 90,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego do 31 października 2016 r., a od 1 listopada 2016 r. 95,00 zł –w 2018 r. wypłacono dodatki w łącznej kwocie **103.996,10 zł,**
5) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje miesięcznie w wysokości:

90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia – wypłacono ich w 2018 r. na łączną kwotę –**11.970,00 zł**, 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia – w roku 2018 r. wypłacono **51.823,73 zł**.

6) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje raz w roku, w wysokości 100,00 zł na dziecko – w roku 2018 r. wypłacone zostały dodatki na kwotę **44.325,47 zł,**

7) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki (trwania roku szkolnego),

czyli od września do czerwca następnego roku kalendarzowego:

na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko – kwota wypłacanych zasiłków za 2018 r. wynosi **2.034,00 zł**

na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 69,00 zł na dziecko – kwota wypłaconych zasiłków w 2018 r. wynosi **76.320,45 zł**,

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana jest w zależności od dochodu (nie więcej niż 1922 zł na osobę w rodzinie) na każde żywo urodzone dziecko w kwocie 1.000,00 zł na jedno dziecko. W 2018 r. wypłacono **64 osobom** łącznie z tego tytułu **64.000,00 zł.**

Świadczenie rodzicielskie

Kwota świadczenia wynosi 1000,00 zł miesięcznie z wyjątkami wskazanymi w ustawie (w odniesieniu do osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wypłacana kwota przez OPS stanowi różnicę między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych). Kwota świadczenia za niepełny miesiąc ustalana jest proporcjonalnie. W odniesieniu do świadczenia rodzicielskiego nie jest stosowane żadne kryterium dochodowe.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

1. matce albo ojcu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
3. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
4. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres, co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
2. śmierci matki dziecka;
3. porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

1. porodu - w przypadku osób, o których mowa w ustawie;
2. objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia - w przypadku osób, o których mowa w ustawie;

3. przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia - w przypadku osoby, o której mowa w ustawie.

Kwota wypłaconych świadczeń w 2018r. przez OPS Byczyna wypłacona dla **47 osób** wyniosła **288.896,00 zł.**

Ustawa „ Za życiem"

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł**.** Prawo do jednorazowego świadczenia ustala się na wniosek osób, o których mowa w ust. 2. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Przepisy wydane na podstawie art. 9 ust. 8 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 i 1579) stosuje się odpowiednio. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Jednorazowe świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Na terenie Gminy Byczyna nie wypłacono żadnego świadczenie.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

1) niepełnosprawnemu dziecku
2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
3) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a niepełnosprawność powstała w wieku ukończenia 21 roku życia
4) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny w roku 2018r. wypłacono dla **665 osób** na kwotę **484.953,00 zł**.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego nie jest zależne od wysokości dochodu osoby niepełnosprawnej i dochodu rodziny. Jeśli osoba uprawniona jest do dodatku pielęgnacyjnego przyznanego do emerytury bądź renty, zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicom z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub niepodejmowania zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 1.583,00 zł miesięcznie, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest zależne od wysokości dochodu osoby niepełnosprawnej i dochodu rodziny – wypłacono świadczeń **42 osobom** na kwotę **615.314,00 zł**.

Specjalny zasiłek opiekuńczy.
Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego jest zależne od wysokości dochodu osoby niepełnosprawnej i dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. – wypłacono świadczeń **21 osobom** na kwotę **106.697,00 zł.**

Zasiłek dla opiekunów
Zgodnie z ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r.
Zasiłek dla opiekuna przysługuje w kwocie 620 zł:
1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. (wraz z odsetkami),
2) od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna nie będzie przysługiwał za okresy, w których: (a) osobie ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub (b) na osobę wymagającą opieki innej osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalane będzie na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Przy ustalaniu prawa do zasiłku dla opiekuna, organ będzie się zwracał do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu sprawowania opieki, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Aktualizacja wywiadu przeprowadzana będzie co 6 miesięcy.
W okresie 2018 r. zostało wypłaconych świadczeń dla **7 osób** na kwotę **49.240,00 zł.**

3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.

Ogólne zasady przyznawania.
Aby otrzymać świadczenia z funduszu alimentacyjnego, należy złożyć wniosek do którego trzeba dołączyć:

1. Prawomocny wyrok sądu o zasądzonych alimentach,
2. Zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji komorniczej,
3. Oświadczenia dokumentujące pozostałe dochody członków rodziny,

Warunkiem otrzymania świadczeń jest nieprzekroczenie dochodu, które obecnie wynosi 725 złotych miesięcznie w przeliczeniu na osobę.
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości odpowiadającej wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500 zł.
Świadczenie z funduszu wypłacane jest do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, jeśli jednak dziecko kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej, świadczenie będzie mu przysługiwało do ukończenia 25 roku życia. Świadczenie może być również przyznane bezterminowo – ma to miejsce, gdy dziecko jest niepełnosprawne i posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Na dzień 31.12.2018r. liczba dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłat zaliczki alimentacyjnej wynosiła **39 osób,** a z tytułu wypłat z funduszu alimentacyjnego **- 92 osób**.
W 2018 r. kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosiła **317.483,86** zł, na podstawie **73 decyzji** przyznającej fundusz alimentacyjny.
Ogólna kwota zadłużenia na dzień 31.12.2018 r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi **3.347.209,04zł** (w tym odsetki 894.411,73 zł), z czego w 2018 r. odzyskano kwotę 73.197,27 zł. (w tym odsetki 31.253,83 zł.).
Stan zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej wynosi **499.081,30 zł.,** z czego w 2018 r. odzyskano kwotę 5.004,49 zł
W 2018 r. zostały podjęte działania wobec dłużników alimentacyjnych, które polegały na wysłaniu **30 wezwań** dłużnikom alimentacyjnym do stawienia się w OPS w Byczyna w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stan zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Przyjmowano również wtedy oświadczenia majątkowe, co wiąże się z przeprowadzeniem wywiadów z dłużnikami oraz przekazaniem ich do odpowiednich organów według miejsca zamieszkania dłużnika.
Poinformowano **51 dłużników** o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego.
Skierowano **41 wnioski** do Prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeksu karnego.
W związku z wydaniem decyzji przyznających świadczenie z funduszu wysłano **49 pism** do komorników o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

4. DODATKI MIESZKANIOWE

Aby otrzymać pomoc w formie dodatku mieszkaniowego należy złożyć wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego, deklarację o wysokości dochodów za okres pełnych trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku wraz z zaświadczeniami potwierdzającymi dochody za w/w okres.
Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% najniższej emerytury obowiązującej w dniu złożenia wniosku w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym.
Powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się jeden lokal mieszkalny /dom jednorodzinny/ w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:
$35m^2$ – 45,50 m^2 dla 1 osoby
$40m^2$ – 52,00 m^2 dla 2 osób

$45m^2$ – 58,50 m^2 dla 3 osób
$55m^2$ – 71,50 m^2 dla 4 osób
$65m^2$ – 84,50 m^2 dla 5 osób
Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Wysokość dodatku mieszkaniowego w naszej gminie wynosi 50% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu lub faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni lokalu. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego poza lokalem mieszkalnym, osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przyznaje się ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego.
W roku 2018 dodatków mieszkaniowych wypłacono **171 osobom** w wysokości **189.971,94zł**

DODATKI ENERGETYCZNE.
Osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają od 1 stycznia 2014 r. prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, wprowadziła nową definicję – odbiorca wrażliwy energii elektrycznej. Zgodnie z dodanym w Prawie energetycznym w art. 3, pkt 13c
- jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem.
Wysokość limitu, wynosi:

1. 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
2. 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
3. 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób]]

Dodatek energetyczny przyznaje się w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku należy dołączyć kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Obecnie są to kwoty: 11,22 zł miesięcznie dla osoby samotnej; 15,58 zł dla gospodarstwa składającego się z 2-4 osób; 18,70 zł miesięcznie dla gospodarstwa powyżej 5 osób.
W 2018 roku wypłacono łącznie dodatków energetycznych na kwotę **6 653,99 zł** wydając **62** decyzji.

5. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (Program Rodzina 500+).

Informacje ogólne i podstawy prawne realizacji Programu Rodzina 500+.

Program Rodzina **500+** to systemowe wsparcie polskich rodzin. Z pomocy korzystają rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18. roku życia. Rodzina z dwojgiem niepełnoletnich dzieci otrzymuje 500 zł na drugie i kolejne dziecko niezależnie od dochodu. W przypadku rodzin z dochodem poniżej 800 zł netto na osobę wsparcie otrzymuje rodzina także na pierwsze lub jedyne dziecko. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe jest wyższe i wynosi 1200 zł netto. Dodatkowe wsparcie w wysokości 500 zł otrzymują także rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka na każde dziecko, na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
Świadczenie otrzymuje rodzina bez względu na stan cywilny rodziców, zarówno rodziny, w których rodzice są w związku małżeńskim jak i rodziny niepełne oraz rodzice pozostający w nieformalnych związkach. W przypadku rodziców rozwiedzionych wsparcie otrzymuje ten rodzic, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem.
Łącznie ze wsparcia Programu Rodzina 500+ w gminie Byczyna w 2018 roku korzystało
1989 dzieci, którym wypłacono 5.518.468zł.

„DOBRY START"

Program „Dobry Start" to 300 zł wsparcia wypłacanego raz w roku wszystkim uczniom rozpoczynających rok szkolny. Co ważne, rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód. Program obejmuje dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej.

Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:
1) przez dziecko lub osobę uczącą się 20-go roku życia;
2) przez dziecko lub osobę uczącą się 24-go roku życia - w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie dobry start przysługuje także w przypadku:
1) ukończenia 20-go roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20-ty rok życia;
2) ukończenia 24-go roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24-ty rok życia - w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie dobry start przysługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7-my rok życia.
Na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej świadczenie dobry start przysługuje wyłącznie odpowiednio rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych albo regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych.
Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła w 2018 r.- **308.700 zł dla 1029 dzieci.**

6. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY.

Podstawy prawne działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Byczyna.

ZI w Byczyna działa na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Byczynie nr XI/84/11 z dnia z 28 czerwca 2011 r., który to akt prawa miejscowego określił szczegółowe warunki jego funkcjonowania.
Na dzień 31.12.2018r. ZI liczył 9 osób. Wśród członków powołanych do ZI wyróżniamy: kuratorów sądowych, kierownika posterunku policji w Byczynie, psychologa, pielęgniarkę, dyrektora OPS, przewodniczącą gminnej komisji alkoholowej w Byczynie, przedstawiciela stowarzyszenia, pracownika socjalnego.
W roku 2018 odbyło się **16 spotkań** Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Grupy robocze rozpatrywały **13 nowych** przypadków podejrzenia stosowania przemocy w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.
Karty w większości były zakładane przez Policję (10 kart), przez Ośrodek Pomocy Społecznej (2 karty), oraz szkołę (1 karta). Łącznie w 2018 roku w nowych rodzinach objętych działaniami ZI prowadziła **22 karty.**
Na 22 sprawy prowadzone (13 spraw wszczętych w 2018r.), 9 ogólnie zakończono (7 z powodu ustania przemocy, a 2 zamknięto z powodu braku zasadności podejmowania działań).
ZI współpracował z takimi instytucjami jak: Sąd Rodzinny, Szkoły. By dać szansę wszystkim tym rodzinom, u których przemoc stanowi często przewlekły i długotrwały problem, na spotkaniach podjęto następujące działania:
- udzielano osobom możliwość skorzystania z psychologa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Byczynie ds. przemocy w rodzinie
- skierowano niektóre osoby z problemami alkoholowymi na gminną komisję alkoholową
- monitorowanie rodzin przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych policji.

7. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych. Misja ta jest realizowana na terenie gminy Byczyna głównie przez pracę asystenta rodziny.
Do głównych jego zadań należało:
- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym; opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin; motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną; sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystent rodziny w 2018 roku pracował łącznie **z 10 rodzinami** W trakcie roku trzy rodziny osiągnęły cele zawarte w planach pracy z rodziną, co pozwoliło na zakończenie z nimi współpracy. Rodziny dzięki pomocy asystenta znacznie poprawiły swą sytuację życiową. Asystent pracował z rodzinami w wielu płaszczyznach, z których głównymi były:

a) sfera socjalno-bytowa i mieszkaniowa – tu działania asystenta nastawione były między innymi na nabycie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, naukę i wpajanie obowiązku codziennego wykonywania czynności związanych ze sprzątaniem lub gotowaniem, przeprowadzanie wymaganych remontów, systematyczne podnoszenie standardu mieszkania itp. Ponadto asystent nadzorował terminowe opłacanie rachunków oraz dążył do spłat występujących

zadłużeń. Prowadził systematyczne treningi ekonomiczne, które pozwoliły na osiągnięcie poprawy w gospodarowaniu środkami finansowymi. Wraz z pracownikami socjalnymi pomógł trzem rodzinom w polepszeniu warunków mieszkaniowych poprzez zmianę mieszkania na większe i lepsze.

b) sfera opiekuńczo-wychowawcza i szkolna - asystent pomagał w rozwiązywaniu problemów psychologicznych dzieci i osób dorosłych z rodzin objętych wsparciem, poprzez umożliwienie wizyt u psychologa, a w jednym przypadku psychiatry dziecięcego. Na bieżąco monitorował postępy edukacyjne i wychowawcze dzieci poprzez stałe kontakty z wychowawcami oraz z pedagogiem szkolnym. Nadzorował i pomagał dzieciom w odrabianiu zadań domowych oraz skupiał się na nadrabianiu zaległości szkolnych. Ściśle współpracował z podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny m.in.: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kluczborku, kuratorami zawodowymi i społecznymi, pedagogiem szkolnym, wychowawcami ze szkół znajdujących się na terenie gminy. Na wniosek Sądu Rodzinnego sporządzał opinie o rodzinach i jej członkach.

W rodzinach, z którymi zakończono współprace i wsparcie asystent prowadził monitoring, który trwał najczęściej około trzech miesięcy. Miał on na celu sprawdzanie czy osiągnięte pozytywne zmiany są utrzymywane.

Środki na pracę asystenta rodziny pochodziły z dotacji celowej na zadania własne **9.605,51zł** – z programu Asystent rodziny 2018, z Funduszu Pracy – **3.778,23 zł** oraz środków budżetu gminy **21.823,71zł**.

Środki zarachowano i wydatkowano z wyodrębnionego rachunku bankowego przeznaczonego do realizacji w/w zadania.

Z tytułu pobytu 5 dzieci w placówce opiekuńczo wychowawczej gmina wydatkowała w 2018r. **58.972,11zł**, a za pobyt 20 dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano **65.718,29zł**.

Rodziny zastępcze

W ramach tego rozdziału ponoszone są wydatki bieżące na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Środki przekazywane są do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku jako realizatora zadań.

Koszty ponoszone przez Ośrodek Pomocy Społecznej wynoszą odpowiednio :

10% -wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

30%- wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

50%- na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W 2018 roku 20 dzieci z gminy Byczyna jest umieszczonych w 13 rodzinach zastępczych .

Działalność placówek opiekuńczo wychowawczych

W ramach tego rozdziału ponoszone są wydatki bieżące na współfinansowanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Środki przekazywane są do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku jako realizatora zadań.

Dzieci umieszczone są w dwóch placówkach opiekuńczo –wychowawczych

- Dom Dziecka w Lasowicach
- Dom dziecka w Bąkowie

Koszty ponoszone przez Ośrodek Pomocy Społecznej wynoszą odpowiednio :

10% -wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

30%- wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
50%- na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
W 2018 roku 5 dzieci z gminy Byczyna jest umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych tj. w Domu Dziecka w Bąkowie, w Domu Dziecka w Lasowicach Małych i Domu Dziecka w Bogacicy

8. KARTA DUŻEJ RODZINY

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużych Rodzin to program o zasięgu ogólnokrajowym przyjęty uchwałą Rady Ministrów. Program jest adresowany do członków rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Program obejmuje dzieci i rodziców mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej – do ukończenia 25 roku życia (w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie ma ograniczeń wiekowych). Program obejmuje także rodziców zastępczych oraz dzieci wychowujących się w rodzinie zastępczej po spełnieniu w/w wymagań.
Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z trojgiem i więcej dzieci zarówno w instytucjach publicznych ,jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze maja możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Karta Dużej Rodziny zapewnia niższe ceny przy zakupie żywności i kosmetyków, odzieży i obuwia oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach Z tego uprawnienia skorzystało w/w okresie 20 osób.
Środki na wydatki związane z kosztami wydania KDR wykorzystamy po całkowitym zrealizowaniu zadania Koszty realizacji zadań przez gminę są naliczone gdy wszystkie rodziny, które złożyły wniosek o przyznanie KDR zostały wprowadzone do systemu informatycznego SI KDR a wnioski posiadają status zrealizowane.
W 2018r.wydano Kartę Dużej Rodziny dla **16 rodzin.** Na obsługę programu wydano **172,55 zł**. Szczegółowe informacje na temat programu w tym dostępnych ulg znajdują się na rządowej stronie internetowej www.rodzina.gov.pl.

OPOLSKA KARTA RODZINY.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Byczynie zajmuje się przyjmowaniem wniosków i wprowadzaniem do systemu na Opolską Kartę Rodziny i Seniora**.** Osobami uprawnionymi do otrzymania i użytkowania Karty są:
- rodzice (w tym rodzice samotnie wychowujący dzieci, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, przedstawiciele ustawowi) z co najmniej dwojgiem dzieci w wieku do 18 roku życia lub z dzieckiem niepełnosprawnym, które nie ukończyło 26 roku życia i posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- dzieci rodziców wymienionych wyżej, które nie ukończyły 18 roku życia,
- dzieci niepełnosprawne do 26 roku życia,

- seniorzy, którzy ukończyli 65 lat.
Karty wydawane są bezpłatnie i upoważniają do skorzystania z ofert instytucji kulturalnych, w sklepach czy firmach usługowych.
W 2018 roku złożono **54 wnioski** na Opolską Kartę Rodziny dla rodzin z gminy Byczyna.

IV.9. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Może być prowadzona niezależnie od dochodu rodziny. Prowadzona jest także w oparciu o kontrakt socjalny, praca socjalna, przyczynia się do zahamowania postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej oraz bardziej efektywnej dystrybucji świadczeń pieniężnych. Pracownik socjalny wspomaga się innymi specjalistami np. prawnikiem, psychologiem, lekarzem.
Pracownik socjalny często pełni funkcję 'pogotowia ratunkowego'. Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 3 pracowników socjalnych. W roku 2018 pomocą w formie pracy socjalnej objęto **343 rodziny.**
Pracownicy socjalni udzielili wsparcia w formie porad, pomocy w załatwieniu spraw urzędowych, pomocy w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem. Motywowali do korzystania z działającego na terenie Gminy Byczyna Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, znajdującej się w ratuszu Urzędu Miejskiego w Byczynie
Realizując pracę socjalną pracownicy współpracowali z :
- jednostkami pomocy społecznej
- policją
- sądem
- prawnikiem nieodpłatnej pomocy prawnej
- służbą zdrowia
- szkołami
- ZUS-em i KRUS-em
- Centrum Integracji Społecznej w Polanowicach
- Powiatowym Urzędem Pracy

Rodzaje podejmowanych działań:
Działania mające na celu pomoc osobom dotkniętym przemocą rodzinie
- wszczynanie procedury Niebieska Karta
- cykliczne wizyty w środowisku
- wskazanie na możliwość korzystania z pomocy psychologicznej i prawnej

Praca socjalna na rzecz zapewnienia uzyskania niezbędnych środków materialnych
- pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych
- organizowanie i udzielanie pomocy rzeczowej /odzież używaną, pościel, ręczniki/

Praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia
- kierowanie do PUP
- kierowanie do CIS

Praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia
- zorganizowanie wizyty lekarza w domu
- kontakt z lekarzem, pielęgniarką
- pomoc w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych
- działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, zagrożonej potrzebującej pomocy
- kierowanie do DPS
- pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności lub niezdolności do pracy
- kontakty z Poradnia Zdrowia Psychicznego lub Szpitalem Psychiatrycznym
- podjęcie działań w celu uzyskania postanowienia sądu o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym lub domu pomocy społecznej –bez zgody osoby
- monitorowanie procesu leczenia

Praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju
- współpraca z kuratorem nad poprawą funkcjonowania rodziny
- pomoc w organizowaniu wypoczynku dla dzieci/ kolonie/
- rozmowy i porady w obszarze opiekowania się i wychowania dzieci
- pomoc w docieraniu do instytucji w celu diagnozy rozwoju

Rok 2018 z punktu widzenia pracy socjalnej jaką wykonywali pracownicy ds. pracy socjalnej był niewątpliwie bardzo trudny, a do jednej z najcięższych spraw można zaliczyć sprawę zabójstw dzieci w Ciecierzynie.

„SPOTKANIE ZE ŚW. MIKOŁAJEM".

W dniu 6 grudnia 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował dla osób starszych i chorych, którym świadczy usługi opiekuńcze paczki. Pracownicy postarali się i chodzili po byczyńskich przedsiębiorcach, którzy ofiarowali różne produkty (tj. słodycze, środki czystości, witaminy, bieliznę, kosmetyki, pufy, pościel). W ramach tej akcji Dyrektor i dwóch pracowników pracy socjalnej odwiedzili 22 podopiecznych i wręczyli podarunki. Pojawił się również sam Św. Mikołaj w osobie pracownika socjalnego.

V. PROJEKT UNIJNY „NOWE HORYZONTY W POMOCY SPOŁĘCZNEJ W GMINIE BYCZYNA”

Ośrodek Pomocy Społecznej od 01.03.2018 przystąpił do realizacji projektu z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w ramach II osi priorytetowej Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. Skuteczna pomoc społeczna POWR 2014-2020 pn.” Nowe horyzonty pomocy społecznej w Gminie Byczyna”

Głównym celem projektu jest poprawa obsługi osób zgłaszających się do OPS w Byczynie poprzez wdrożenie w jednostce usprawnień funkcjonalnych oraz organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych.

W ramach projektu sfinansowano zatrudnienie 1 pracownika socjalnego, zakupiono biurko, szafę na dokumenty dla nowego pracownika, zakupiono 6 komputerów, urządzenie wielofunkcyjne, 6 foteli biurowych

W 2018 został przeprowadzony remont Ośrodka ze środków przeznaczonych na ten cel z projektu, co podniosło komfort pracy. Zakres remontu obejmował: pomalowanie ścian wszystkich pomieszczeń OPS, wymienieniu w każdym pokoju wykładzin PCV, pomalowanie korytarzy, wymianie okna, remont łazienki i ubikacji, wykonanie wentylacji kominowej, położeniu w korytarzach płytek ceramicznych, dostosowanie siedziby do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wykonanie podjazdu i poręczy przy wejściu do Ośrodka. Zwiększono poziom bezpieczeństwa kadry zakupując i montując bezprzewodowy system przywoławczy oraz zakupując pagery dla pracujących pracowników socjalnych w terenie. Wyposażono stanowiska pracy w niezbędny sprzęt komputerowy i meble biurowe

Projekt współfinansowany jest w całości ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach projektu pracownicy OPS Byczyna zostali objęci 8 szkoleniami mającymi na celu podwyższenie kwalifikacji zawodowych, jak również zdobycie umiejętności tj. udzielanie pierwszej pomocy, czy nauka samoobrony i radzenia sobie z trudnym klientem. Przez osiemnaście miesięcy pracownicy socjalni dodatkowo uczestniczą w 16h miesięcznie w zajęciach superwizji w pomocy społecznej.
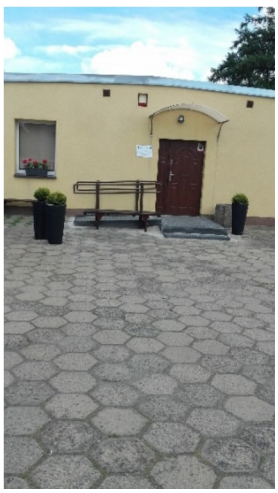
W związku z oszczędnością ze względu na niższe ceny ofertowe na zadania podstawowe projektu dodatkowo zakupiono ze środków unijnych i zamontowano monitoring wizyjny (4 kamery), który został zainstalowany w celu ochrony mienia oraz bezpieczeństwa osób. Dodatkowo zakupiono ławki i krzesła dla klientów OPS, urządzenie wielofunkcyjne, szafę na ubrania. Projekt realizowany jest do 31.08.2019 roku.